

Resumé

Bakalářská práce Liturgické znamení pozdravení pokoje, jeho historie, současná podoba a pochopení mezi účastníky bohoslužeb v Praze se zaměřuje úzce na liturgické znamení pozdravu pokoje. Cílem práce je analýza a srovnání různých chápání tohoto znamení tak, jak se vyskytovala v křesťanské liturgii od jejího počátku do dnešních dnů.

Práce je členěna na tři oddíly. První oddíl prezentuje biblické prameny tohoto znamení, hledá možné prameny židovské a prameny křesťanské tradice, ve kterých se vyskytuje toto znamení. Druhý oddíl práce prezentuje liturgické knihy v současnosti platné v římské liturgii a oficiální dokumenty církve, které podrobněji upravují používání tohoto gesta v liturgii a vysvětlují jeho význam. V tomto oddíle je dále obsažen výběr různých názorů současných teologů na toto téma. Třetí oddíl práce se pokouší na základě pilotního výzkumu mapovat názory účastníků bohoslužeb.

V raně křesťanských liturgiích a liturgiích východu byl pozdrav pokoje spojován s výzvou ke smíření a byl znamením společenství těch, kdo jsou navzájem spojeni v pokoji Páně. Byl zařazen před přinášení obětních darů k eucharistii. V liturgii římské byl včleněn před svatě přijímání. Význam, který tomuto znamení dávají současné církevní dokumenty je, že věřící jím při bohoslužbě vyjadřují církevní společenství a vzájemnou lásku, dříve než přijmou svátost. V diskuzi některých současných teologů zaznívá návrh, aby se pozdrav pokoje přesunul před obětování a byl tak výrazněji spojen s výzvou ke smíření. K tomuto návrhu se v roce 2008 vyjadřovali také čeští a moravští biskupové na základě podnětu Kongregace pro bohoslužbu a svátosti. Pilotní výzkum, který byl uskutečněn mezi účastníky bohoslužeb, má výrazné omezení v malém počtu respondentů. Ti dávají tomuto znamení více významů zároveň a z jejich názorů vyplývá, že by na tomto znamení neměnili ani jeho podobu ani jeho umístění.